

การเปรียบเทียบทักษะการแก้ปัญหานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองเรือวิทยา รายวิชา ส22103 สังคมศึกษา โดยใช้การเรียนการสอนที่เน้นวิจัยเป็นฐาน

A Comparison of Matayomsuksa 2 Students' Problem Solving Skill, Nongreau-wittaya School, S 22130 Social Studies, by using the Research-based Instruction

จิรัชญา เพ็งจาง (Jiratchaya Pengiang) *

ดร. อังคณา ตุงคะสมิต (Dr. Angkana Tungkasamit) **

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการแก้ปัญหานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 รายวิชา ส 22103 สังคมศึกษา ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้การเรียนการสอนที่เน้นวิจัยเป็นฐาน และ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 รายวิชา ส 22103 สังคมศึกษาโรงเรียนหนองเรือวิทยา โดยใช้การเรียนการสอนที่เน้นวิจัยเป็นฐาน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้องเรียนที่ 2/9 โรงเรียนหนองเรือวิทยา อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น ซึ่งกำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 50 คน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบ One Group Pretest – Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนการสอนที่เน้นวิจัยเป็นฐาน 2) แบบวัดการคิดแก้ปัญหา 3) แบบวัดความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการเปรียบเทียบทักษะการแก้ปัญหานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียน รายวิชา ส22103 สังคมศึกษา โดยใช้การเรียนการสอนที่เน้นวิจัยเป็นฐาน พบว่า ค่าเฉลี่ยของการทดสอบวัดทักษะการคิดแก้ปัญหานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้องเรียนที่ 2/ 9 หลังเรียนแตกต่างจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้องเรียนที่ 2/ 9 หลังจากการเรียนโดยใช้การเรียนการสอนที่เน้นวิจัยเป็นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.09 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.75

คำสำคัญ: การแก้ปัญห, การเรียนการสอนที่เน้นวิจัยเป็นฐาน

Keywords: Solving Skill, S 22130 Social Studies, Research-based Instruction

* นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study Matayomsuksa 2 Students' problem solving skill between pretest and posttest, S 22130 Social Studies, by using the Research-based Instruction. and 2) to study Matayomsuksa 2 Students' satisfaction, S 22130 Social Studies, Nongreau-wittaya School, by using the Research- based Instruction.

The samples of this study included 50 Matayomsuksa 2 Students from 2/9 class, Nongreau-wittaya School, Nongreau District, Khon Kaen Province, who were studying during the second semester of 2012 school year. This research was Pre-experimental Design as One Group Pretest-Posttest Design. The instruments using in this study consisted of 1) the Learning Management Plan by using the Research- based Instruction, 2) the Problem Solving Test, and 3) the Satisfaction Test. Data were analyzed by calculating the Percentage, Mean, Standard Deviation, and t-test.

The research findings found that:

1. For the findings of comparison in Matayomsuksa 2 Students' problem solving skill between pretest and posttest, S 22130 Social Studies, by using the Research-based Instruction, found that there were significant differences in the average value of Matayomsuksa 2/9 Students' problem solving skill by using the Research-based Instruction, between the pretest and posttest at .05 level.
2. For Matayomsuksa 2/9 Students' satisfaction after studying by using the Research-based Instruction, Social Studies, Religion, and Culture Learning Substance, found that in overall, was in "High" level, the Mean ($\bar{X}$) = 4.09, and Standard Deviation (S.D.) = 0.75.

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545) ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาไว้ในหมวด 4 มาตรา 24 (5) ความเป็นว่า “ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้ง ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ” และได้กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยไว้หลาย มาตรา รวมทั้งในมาตรา 30 ยังระบุให้ผู้สอนทำวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน โดยผู้สอน นอกจากจัดกระบวนการเรียนการสอนแล้ว ยังใช้การ วิจัยเพื่อศึกษาปัญหาแก้ปัญหาและพัฒนาควบคู่กัน ไปด้วย กล่าวคือ บุคลากรกระบวนการจัดการเรียน

การสอนและการวิจัยให้เป็นกระบวนการเดียวกัน (กรมวิชาการ, 2551) นอกจากนี้ในการพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้น พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ สามารถดำรงชีวิตในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สามารถแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่าง ถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม และข้อมูลข่าวสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการ เปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหา ความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไข ปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึง ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม (กรมวิชาการ, 2551) นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ยังมุ่งพัฒนา ผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์

ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียนหนองเรือวิทยา ที่มุ่งเน้นจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นแนวทางการศึกษาที่จะทำให้คนมีความรู้อย่างแท้จริงและยั่งยืนนั้นจะต้องทำให้คนคิดเป็น ทำเป็น วิเคราะห์เป็น ให้รู้จักสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ แก้ปัญหาด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้รู้จักแสวงหาความรู้อยู่เสมอ เป็นการเรียนรู้ในลักษณะต่อเนื่องตลอดชีวิต (บุญเลี้ยง พุมทอง, 2550) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มาจากหลายแขนงวิชาในลักษณะของสหวิทยาการ โดยประกอบด้วยสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม การดำรงชีวิตในสังคม เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์ ทั้งนี้เป้าหมายของการจัดการเรียนรู้คือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ได้รับการพัฒนาแนวคิดและความสามารถในการวิเคราะห์เหตุการณ์ในอนาคต สามารถนำมาประยุกต์ใช้ประโยชน์สำหรับการดำเนินชีวิต และวางแผนการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม (กรมวิชาการ, 2551) การจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้นักเรียนเกิดทักษะการแก้ปัญหา และการสอนที่มุ่งให้นักเรียน เรียนด้วยตนเองโดยฝึกให้นักเรียนคิดแก้ปัญหาอย่างมีระบบเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเพื่อให้อยู่สอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545) เกี่ยวกับการคิดให้ให้นักเรียนรู้จักแก้ปัญหาเผชิญกับสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง รู้ทันสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุมีผล และเพื่อจัดประสบการณ์เกี่ยวกับการคิดให้นักเรียนได้ฝึกคิดอย่างต่อเนื่อง ปัญหาที่

เกิดขึ้นกับนักเรียนคือไม่มีทักษะการแก้ปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับการประเมิน คุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบ 3 พบว่า ผลการประเมินมาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ ซึ่งถือว่ายังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ และจากการวิเคราะห์ สาเหตุพบว่า นักเรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนากระบวนการเกี่ยวกับการคิดน้อย นักเรียนไม่มีทักษะพื้นฐานด้านการคิดและกระบวนการคิดแบบต่าง ๆ จนส่งผลให้นักเรียนไม่มีความสามารถทางด้านการคิดแก้ปัญหา ซึ่งหากปล่อยทิ้งไว้ ไม่เร่งแก้ไขจะทำให้นักเรียนไม่มีความสามารถในการแก้ปัญหา คิดไม่เป็นและไม่สามารถใช้กระบวนการคิดในการเรียนรู้ เพราะฉะนั้นครูผู้สอนจึง ต้องเร่งขับเคลื่อนพัฒนาทักษะกระบวนการคิดเข้าสู่ห้องเรียน โดยเฉพาะการฝึกให้นักเรียนรู้จักแก้ปัญหา เผชิญกับสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง รู้ทันสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุมีผลและเท่าทันโลกยุคปัจจุบัน

การเรียนการสอนที่เน้นการวิจัยเป็นฐาน เป็นวิธีการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชา สังคมศึกษา สาระเศรษฐศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ปรับขอบเขตวิธีการให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย โดยเลือกประเด็น “การผลิตสินค้าและบริการ” เป็นประเด็นศึกษา เนื่องจากใกล้เคียงและสัมพันธ์กับการใช้ชีวิตประจำวัน เหมาะสมแก่การเรียนรู้และประสบการณ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อความเข้าใจความสำคัญประโยชน์ของการผลิตสินค้า และองค์ความรู้ที่เกิดจากการปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนกับผู้ร่วมวิจัยคนอื่น ๆ เพื่อให้สามารถเข้าใจเนื้อหาของ “การผลิตสินค้าและบริการ” เชิงลึกที่สัมพันธ์กับชีวิตประจำวันจากประสบการณ์จริงของผู้เรียนยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถเข้าใจมิติความสัมพันธ์ทั้งด้านวัฒนธรรมสังคมและเศรษฐกิจในมิติของประวัติศาสตร์ของการผลิตสินค้าทั้งของตนเอง ครอบครัว และประชากรโรงเรียนหนองเรือวิทยา ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าใจบทเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม และ

สามารถค้นพบองค์ความรู้อื่นๆ ที่อยู่นอกเหนือในตำรา และมุ่งหวังให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการเรียนสาขาอื่นๆ ตลอดทั้งประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งจะเป็นการวางรากฐานวิธีคิดแบบนักวิจัยต่อไป องค์ความรู้แบบสหวิทยาการและศึกษาจากสถานการณ์จริง

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจเปรียบเทียบทักษะการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองเรือวิทยา รายวิชา ส22103 สังคมศึกษา โดยใช้การเรียนการสอนที่เน้นวิจัยเป็นฐาน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถที่จะตั้งคำถามรู้จักยกประเด็นปัญหา สามารถวิเคราะห์ปัญหาที่ประสบได้เองและสามารถแสวงหาคำตอบได้มีเป้าหมายให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการเรียนแสวงหาคำตอบ ซึ่งได้มาด้วยการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงมากกว่าการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหา อันจะส่งผลให้ผู้เรียนรู้วิธีที่จะแสวงหาความรู้ได้เองอย่างต่อเนื่องและใฝ่รู้ตลอดเวลา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 รายวิชา ส 22103 สังคมศึกษา ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้การเรียนการสอนที่เน้นวิจัยเป็นฐาน

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 รายวิชา ส 22103 สังคมศึกษา โรงเรียนหนองเรือวิทยา โดยใช้การเรียนการสอนที่เน้นวิจัยเป็นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบ One – Group Pretest - Posttest Design โดยใช้รูปแบบดังแผนภูมิ(ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2538)

T1	X	T2
----	---	----

จากแผนภูมิ

T1 คือ การทดสอบวัดทักษะการคิดแก้ปัญหา ก่อนเรียน

T2 คือ การทดสอบวัดทักษะการคิดแก้ปัญหา หลังเรียน

X คือ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นวิจัยเป็นฐาน

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้องเรียนที่ 2/9 โรงเรียนหนองเรือวิทยา อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 50 คน 1 ห้องเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลาก โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 1 แผน เวลา 10 ชั่วโมง เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ

2) แบบวัดทักษะการคิดแก้ปัญหา เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ใช้ก่อนเรียนและหลังเรียน

3) แบบวัดความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นวิจัยเป็นฐาน จำนวน 10 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดแก้ปัญหา ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) ปฐมนิเทศนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้องเรียนที่ 2/9 จำนวน 50 คน ชี้แจงบทบาทของนักเรียนในการจัดการเรียนการสอนแต่ละครั้ง และทดสอบก่อนเรียนวัดทักษะการคิดแก้ปัญหา

2) การดำเนินการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยใช้หน่วยการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น จำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 1 แผน เวลา 10 ชั่วโมง เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการ

3) ทดสอบแบบวัดทักษะการคิดแก้ปัญหา หลังสิ้นสุดการเรียนครบทั้งจำนวน 1 แผน จำนวน 20 ข้อ แล้วตรวจให้คะแนนเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4) แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้องเรียนที่ 2/9 ต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นวิจัยเป็นฐานจากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์แปลผลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดแก้ปัญหา ก่อนและหลังเรียน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปวิเคราะห์ค่า t-test และคะแนนความพึงพอใจวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการเปรียบเทียบทักษะการคิดแก้ปัญหาของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียน รายวิชา ส22103 สังคมศึกษา โดยใช้การเรียนการสอนที่เน้นวิจัยเป็นฐาน ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยและอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งมีลำดับดังต่อไปนี้

1) ผลการศึกษาทักษะการคิดแก้ปัญหา

หลังจากที่ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนทำแบบวัดทักษะการคิดแก้ปัญหาหลังเรียน ซึ่งเป็นชุดเดียวกันกับก่อนเรียน จำนวน 20 ข้อ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทักษะการคิดแก้ปัญหา ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่าง ค่าเฉลี่ยร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดแก้ปัญหาของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียน รายวิชา ส22103 สังคมศึกษา โดยใช้การเรียนการสอนที่เน้นวิจัยเป็นฐาน

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คะแนน	$\bar{x}$	S.D.	ร้อยละ	ค่า t-test
ก่อนเรียน	7.63	2.03	38.19	6.75*
หลังเรียน	17.33	1.45	86.66	

จากตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการแก้ปัญหาของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียน รายวิชา ส22103 สังคมศึกษา โดยใช้การเรียนการสอนที่เน้นวิจัยเป็นฐาน พบว่า ค่าเฉลี่ยของการทดสอบแบบวัดการคิดแก้ปัญหาหลังเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้องเรียนที่ 2/9 โดยใช้การเรียนการสอนที่เน้นวิจัยเป็นฐาน แตกต่างจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2) ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นวิจัยเป็นฐาน รายวิชา เศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้องเรียนที่ 2/9 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมโดยใช้การเรียนการสอนที่เน้นวิจัยเป็นฐาน พบว่าในภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.09 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.75 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อโดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือนักเรียนสามารถเข้าใจในกระบวนการวิจัยได้ดีขึ้นมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.37 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.89 รองลงมาคือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำความเข้าใจความสามารถของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.30 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.79 และนักเรียนสามารถคิดแก้ปัญหาเป็น มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.27 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.69

2. อภิปรายผลการวิจัย

1) ผลการศึกษาทักษะการแก้ปัญหา

จากการเปรียบเทียบผลการศึกษาทักษะการแก้ปัญหาทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียน พบว่าค่าเฉลี่ยของการทดสอบแบบวัดทักษะการคิดแก้ปัญหาหลังเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้องเรียนที่ 2/9 โดยใช้การเรียนการสอนที่เน้นวิจัยเป็นฐาน หลังเรียนแตกต่าง

จากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนแสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นวิจัยเป็นฐานทำให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหาเพิ่มสูงขึ้น เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะการเรียนการสอน โดยใช้การเรียนการสอนที่เน้นวิจัยเป็นฐานจะสนองความสามารถของแต่ละคนให้ผู้เรียนค้นพบหลักการและทำความเข้าใจในเนื้อหาตามความสามารถและความพร้อมของตนเอง จัดการเรียนการสอนและจัดเนื้อหาประสบการณ์ที่เหมาะสมกับตัวผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียน ส่งผลให้ผู้เรียนอยากที่จะเรียนรู้ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ได้ดี เพราะลักษณะของกิจกรรมจะเน้นผู้เรียนกระทำด้วยตนเอง ตามความสามารถ ความสนใจและความเข้าใจของตนเอง และสามารถสร้างความสนใจของผู้เรียนได้ดี (สุคนธ์ สินธพานนท์, 2550) ซึ่งหลักการแนวคิดของการวิจัยที่เน้นการค้นคว้าแสวงหาข้อมูลความรู้โดยมีขั้นตอนของการกำหนดแนวคิดของเรื่องที่ศึกษามีการเก็บข้อมูลในเรื่องนั้นๆและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบด้วยเหตุนี้จึงอาจกล่าวได้ว่า การวิจัยคือการแสวงหาความรู้หรือคือการแก้ปัญหาทั้งนี้หากนิยามว่าปัญหาคือความไม่รู้การวิจัยก็คือการพยายามหาความรู้นั่นเองดังนั้นการวิจัยจึงถูกพิจารณาว่าเป็นวิธีการเรียนรู้ที่น่าจะเหมาะสมสอดคล้องที่สุดหากนำมาใช้กระตุ้นให้ผู้สอนและผู้เรียนสามารถนำวิธีการวิจัยไปใช้ในการเรียนการสอนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องได้จะทำให้การจัดการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น (พวงพะยอม วรารัศมี, 2545) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยินดี วรรณมณี (2548) ได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยวิชาวิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่องชีวิตริมฝั่งโดยครูผู้สอนใช้กระบวนการวิจัย 5 ขั้นตอนในการเรียนการสอนได้แก่ การวิเคราะห์ความต้องการการเรียนรู้ การวางแผนการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ การสรุปความรู้ การประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาสอนกระบวนการวิจัยให้กับนักเรียนประกอบด้วยกิจกรรมทั้งภายนอกและภายในชั้นเรียนการสรุปผล

การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยทำให้นักเรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้และแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง หากจัดกิจกรรมที่ใช้กระบวนการวิจัยหลาย ๆ ครั้งจะทำให้ทักษะเช่นนี้ติดตัวนักเรียนตลอดไป และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

2) ความพึงพอใจ

จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้องเรียนที่ 2/9 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมโดยใช้การเรียนการสอนที่เน้นวิจัยเป็นฐานพบว่าในภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.09 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.75 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อโดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ นักเรียนสามารถเข้าใจกระบวนการวิจัยได้ดีขึ้นมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.37 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.89 รองลงมาคือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำทนายความสามารถของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.30 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.79 และนักเรียนสามารถคิดแก้ปัญหาเป็น มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.27 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.69 ทั้งนี้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นวิจัยเป็นฐานเป็นการจัดการเรียนรู้อีกรูปแบบหนึ่งที่สามารถพัฒนาทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหาของผู้เรียนได้ดี นอกจากนั้น การใช้แบบวัดการคิดแก้ปัญหา ช่วยให้นักเรียนแก้ปัญหาเป็นส่งผลให้การเรียนรู้ของนักเรียนสูงขึ้น และทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครังนีอยู่ในระดับมากโดยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้สำหรับ ตั้งศรีทอง (2546) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจว่า ความรู้สึกชอบหรือพอใจของบุคคลที่มีต่อการทำงานและองค์ประกอบหรือสิ่งจูงใจอื่น ๆ ถ้างานที่ทำหรือองค์ประกอบเหล่านั้นตอบสนองความต้องการของบุคคล จึงทำให้เกิดความพึงพอใจในงานขึ้น จะอุทิศเวลาแรงกาย แรงใจ รวมทั้งสติปัญญาให้แก่งานของตน ให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้
 - 1) การจัดการเรียนการสอนที่เรียนโดยใช้วิจัยเป็นฐานควรจะต้องจัดบรรยากาศให้ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลายเป็นกันเอง เพื่อส่งเสริมแนวคิดแก้ปัญหาที่หลากหลาย
 - 2) เมื่อนักเรียนแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย
 - 3) ควรนำข่าวหรือเหตุการณ์ที่ใกล้ตัวนักเรียนมาให้เด็กนักเรียนฝึกแก้ปัญหา เพื่อจะเป็นประโยชน์กับนักเรียนมากที่สุด
2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาและการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป
 - 1) ควรศึกษาทักษะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการวิจัยเป็นฐาน เช่น ทักษะการวิจัย, ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นต้น
 - 2) ควรมีการศึกษาวิจัยโดยใช้การเรียนการสอนที่เน้นวิจัยเป็นฐานในกลุ่มสาระอื่น

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2551). **เอกสารประกอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2550). **แนวทางพัฒนาการสอนกระบวนการคิด**. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พวงพยอม วรารัตน์. (2545). **การสร้างหน่วยการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. รายงานการศึกษานิเทศะ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ยินดี วรรณณัติ. “**การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย วิเคราะห์กระบวนการทำงาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษาโดยอาศัยหลักการ P-D-C-A**,” ในการเรียนการสอนโดยผู้เรียนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำราญ ตั้งศรีทอง. (2546). **การสร้างและพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นการบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (2550). **สุดยอดวิธีการสอน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม นำไปสู่การจัดเรียนรู้ของครูยุคใหม่**. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.